

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
„Miercurea”, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”,
„Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Lucea-
făruș”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”,
„Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”,
„Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana” și „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VI.

Sibiu, 5 Martie 1904.

Nr. 10.

O decepțiune.

(Chestiunea pensiunilor pentru funcționarii de bancă).

Băncile noastre în mare parte stau încă înaintea adunărilor generale din uest an, și astfel ar fi lucru prematur dacă am voi să ne dăm seamă deja astăzi de toate câte au fost săvârșite sau au ramas nefăcute, în întrunirile ultime ale acționarilor institutelor noastre financiare.

Cu toate aceste suntem orientați și până aci, cel puțin în liniamente mari, asupra hotărârilor luate ori puse la ordinea zilei în adunările generale din anul curent, și trebuie să o spunem cu toată francheta — că multă lume a ramas decepționată din cauza că chestiuni mari, a căror rezolvire după ultima Conferență a Băncilor se părea apropiată, au fost din nou amânate sau ignorate de partea preponderantă a institutelor.

Intre aceste chestiuni remarcăm de astădată afacerea asigurării pensiunilor pentru funcționarii de bancă.

Ea a format timp îndelungat substratul unor studii aprofundate în revista noastră și a fost apretiată și debătută din toate punctele de vedere. Ar fi de prisos deci, dacă am căuta să arătăm și cu această ocaziune importanța ei.

Vom constata numai, că conclusiunea la care au ajuns atât apretiarile publicistice cât și discuțiunile urmate asupra acestei chestiuni în sinul Conferențelor Băncilor noastre, a culminat în adevărul necontestat, că asigurarea viitorului funcționarilor dela institutele noastre de credit, este o condițiune indispensabilă pentru consolidarea acestora.

În vederea acestui adevăr, și după lucrările pregătitoare ce Delegațiunea le-a făcut cu deosebită îngrijire și cu toată minuțioși-

tatea, se puteau aștepta nu numai funcționarii interesați în mod direct în această chestiune, ci preste tot cercurile căror consolidarea instituțiilor noastre financiare nu le este indiferentă, — că chestiunea pensiunilor va fi pusă la ordinea zilei în majoritatea adunărilor generale din anul curent.

Aceasta însă nu s'a întâmplat.

După-cum vedem din rapoartele ce le-am primit despre adunările generale deja ținute și din convocările celor-ce se vor mai ține, chestiunea pensiunilor, a format și va forma numai în puține casuri excepționale substratul debaterilor și hotărârilor adunărilor generale din anul curent.

Nu putem în destul regreta acest lucru, pentru-că chestiunea ce ne preocupă, și care natural a fost puțin actuală la institute tinere, abia înființate, devine acum din an în an tot mai ardețoare și importantă. Și din această cauză credem că ne împlinim o adevărată datorință, dacă o reamintim deja acum cercurilor competente și le atragem din nou atențiunea asupra acestei probleme.

Apelul nostru nu va fi deplasat nici acum „post festa”, deoarece-ce la o mare parte a Băncilor, la cari afacerea pensiunilor a format deja obiectul hotărârilor principiale ale adunării generale, ea va pute fi deliberată și realizată în praxă și de consiliul de direcțiune în cercul propriu de competență. Adresăm deci direcțiunilor, cari se află în asemenea situațiune și căror le este dată posibilitatea de-a tranșa această afacere, — un călduros apel, ca nu numai în interesul funcționarilor lor, ci înainte de toate în interesul lor propriu, să profite în timp cât mai apropiat de propunerile ce li s'au făcut din partea Delegațiunii Băncilor și să deie institutului ce-l conduc și importanta garanție de consolidare despre care am vorbit.

Procesul de desdaunare contra direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.

Paragraful 189 al L. C. obligă direcțiunea societății pe acțiuni la desdaunare, dacă — trecând preste marginile mandatului său, — procede contrar legii ori statutelor; iar §. 196 al aceleiași legi face solidar responsabil și comitetul de supraveghiere, care observând actele contrare statutelor ori ilegale ale direcțiunii, întrelasă convocarea adunării generale. Dar legea nu spune expressis verbis, că cine are dreptul de piră contra direcțiunii și a comitetului de supraveghiere, pentru-că §. 189 vorbește în general despre „păgubiți“, iar §. 196 dă numai, că „membrii comitetului de supraveghiere sunt solidar obligați la despăgubire“.

Este deci chemarea praxeii judecătorești și a comentatorilor legii de a determina, că cine sunt „cei păgubiți“ și cine poate intenta procesul de despăgubire. Din §. 197 al L. C. reiasă în mod evident, că direcțiunea și comitetul de supraveghiere sunt responsabile față de societate, pe care în cazul unui proces, o reprezintă plenipotențiați aleși ori exmiși de adunarea generală. Asemenea este recunoscut prin judecătorii noastre dreptul la despăgubire al *creditorilor*; mai rămâne a se decide chestiunea, dacă *acționarii singuratici* au ori nu dreptul de a intenta membrilor din direcțiune și din comitetul de supraveghiere proces de desdaunare.

După părerea unora, și în special a lui Dr. F. Nagy, dezvoltată în § 94 a scrierii sale asupra dreptului comercial (ediția V.), procesul de desdaunare îl poate intenta pentru acte ori întrelăsări contrare legii ori statutelor, ori și care acționar. Aceasta părere este în perfectă conformitate cu principiul responsabilității în dreptul privat, care se reoglindează și în acești §§. ai legii noastre comerciale. După alții acționarul singuratic n'are drept de a intenta proces de desdaunare, pentru-că dreptul acesta îl poate exercita, în conformitate cu §§. 176 și 197 numai totalitatea acționarilor, iar acționarul singuratic poate cere pe baza §-lui 174 numai nimicirea deciziunii adunării generale. Dar §. 174, care asigură acționarilor dreptul absolut de recurs, nu exclude pretensiunea de desdaunare relativă; iar §. 197, care conține dispozițiunile referitoare la intentarea procesului din partea societății, nu poate altera nici dreptul de piră al creditorilor și nici al acționarilor.

Iudicatura noastră a adoptat părerea din urmă, căci Curia reg. sub Nr. 844/894 dela 17 Ian. 1895 a enunțat:

„După-ce acționarul singuratic nu stă cu direcțiunea resp. cu comitetul de supraveghiere al societății pe acțiuni în nici o relație de drept, membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere nu sunt responsabili față de acționar, deci acționarul nici drept de piră nu are față de dênșii. Legea statorcesce responsabilitatea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere deoparte față de societate (în cas de concurs față de curatorul masei concursuale), iar de altă parte față de a treia persoană, în special față de creditorii societății, dar nu și față de acționarii singuratici“.

În timpul mai nou Curia reg. prin deciziunea sa Nr. 735/903 dela 7 Ian. s'a abătut încâtva dela vechia sa hotărâre principială. În cazul dat încă respinge pe acționari cu piră lor, dar lipsa dreptului o motivează cum urmează:

„o parte a datelor și pirilor indicate pentru statorirea obligamentului de desdaunare au fost desbătute

și decise deja în adunarea generală, iar o altă parte ar fi trebuit supusă din partea acționarilor deciziunii adunării generale în formă de propunere.“

Aceasta hotărâre, deși în cazul dat încă respinge cererea acționarului, totuși diferă în enunțarea sa principială de deciziunea precedentă. Curia reg. adevăd admite în principiu dreptul de desdaunare al acționarilor, dar pune restricțiuni și condițiuni, cari nu se cuprind în lege.

După părerea Curiei adevăd dreptul la desdaunare al acționarului înceată, dacă adunarea generală a luat deja o hotărâre în privința actelor excepționate de acționar. Aceasta enunțare a Curiei este în contradicere cu litera și spiritul legii. Propozițiunea ultimă a §-lui 189 dă expres, că „direcțiunea este chiar și în acel cas solidar responsabilă, când actul contrar legii ori statutelor s'ar basa pe o deciziune a adunării generale“. Dar această interpretare a Curiei face iluzoriu remediul de drept cuprins în §. 189. Dacă §. acesta a voit să dea acționarului singuratic drept de piră, atunci este evident, că a avut intențiunea de a ocroti justele lui interese față de majoritatea adunării generale. Dacă acum după interpretarea Curiei acționarul este impotent față de deciziunea adunării generale, atunci contrar cu intențiunea legii dreptul singuraticului acționar este dependent de votul majorității adunării generale.

Curia însă deneagă acționarului dreptul de piră nu numai atunci, când adunarea generală a luat o hotărâre, ci și în cazul acela, „când pirile ar fi trebuit prezentate adunării generale în formă de propunere“. Excepțiunea aceasta este atât de vagă, încât înseamnă reîntoarcerea la prima enunțare a Curiei. În viața societății pe acțiuni d'abia se poate închidă un moment, pe care acționarii nu l-ar pute supune deciziunii adunării generale. Iar actele ori întrelăsările ilegale ori contrare statutelor obligă comitetul de supraveghiere a convoca imediat adunarea generală (§. 195). Prin urmare conform acestei hotărâri a Curiei, piră singuraticilor acționari ar rămâne în cele mai multe cazuri fără nici un rezultat. Căci dacă acționarul vorbește în adunarea generală, și aceasta îi respinge propunerea, atunci și-a perdut dreptul de piră pe baza deciziunii luate deja de adunarea generală; iar dacă nu și ridică glasul, își perde dreptul pentru aceasta întrelăsare a sa.

Din incidentul acestei deciziuni a Curiei, revista „Jogállam“ publică următoarele glosse interesante:

Cea mai nouă deciziune a Curiei, fără a fi asigurat în mod eficace dreptul de desdaunare al acționarilor, a redus precisiunea hotărârii sale principiale din anul 1895 și prin aceasta a provocat în aceasta chestiune nesiguranță. Rezolvarea aceasta nu poate fi considerată nici corectă, nici definitivă. Dacă acționarul are drept la desdaunare, atunci Curia să-i asigure dreptul acesta între marginile legii, iar dacă n'are, să rămână pe lângă deciziunea sa precedentă. A admite în principiu dreptul la desdaunare, dar a-l reduce apoi prin restricțiuni necuprinse în lege la un fel de nudum ius: este o rezolvare în formă de compromis, care are toate desavantajele ambelor păreri contrare, însă fără a face parte celor interesați de aceste avantajii.

Nu putem să presupunem, că prin aceasta deciziune a sa Curia reg. a voit să rezolve definitiv aceasta importantă chestiune a legii acționare, ci credem a vedă în ea mai mult o tendință de a lărgi drepturile acționarilor, limitată însă de altă parte de teama, că recunoascerea necondiționată a dreptului de piră a acționarilor ar pute provoca complicațiuni,

neplăceri și vexațiuni în conducerea societăților pe acțiuni. Decisiunea aceasta însă nu se bazează nici pe textul și nici pe spiritul legii. Altă întrebare este, dacă de lege ferenda n'ar fi consult, a lega dreptul de piră de posesiunea unui număr mai mic de acțiuni. Legea acționară germană din 1884 a dat dreptul de piră posesorilor a $\frac{1}{5}$ părți a acțiunilor, ceea-ce este o dispozițiune puțin liberală, căci dacă $\frac{1}{10}$ a acționarilor poate pretinde revisiunea administrației societății, atunci de sigur le compete și dreptul de piră pentru actele ilegale ori contrare statutelor comise de direcțiune. Conform noiei legi comerciale germane dreptul de piră îl au și acționarii, cari reprezintă $\frac{1}{10}$ a capitalului social. La revisiunea legii noastre comerciale încă se va ivi necondiționat întrebarea dacă este a se garanta dreptul de piră fie-cărui acționar singuratic ori să se lege dreptul acesta de posesiunea unei anumite părți a capitalului social. †

(După „M. P.“)

In chestiunea procurării de efecte.

Una dintre hotărârile principale ale Conferenței Băncilor noastre, hotărâre menită a contribui în mare măsură la consolidarea institutelor noastre financiare, este acuirarea de efecte pe seama fondurilor de rezervă și respective plasarea unei părți a depozitelor spre fructificare în hârtii de stat și private cotate la bursă. Este evident că această cautelă va fi cel mai eficace mijloc pentru a scuti băncile noastre de ori-ce eufente dușmănoase, a le feri de perplesități momentane și a le procura liniștea și siguranța necesară în afaceri. Iar pentru ca aceste desiderate ale Conferențelor Băncilor noastre să nu rămână numai literă moartă, Conferența II. a directorilor băncilor române, ținută în Sibiu la 20 Septembrie 1901, a luat sub litera A. punctul 1, următoarea decisiune:

„In scopul asigurării solvabilității necondiționate și neîntrerupte a băncilor române, direcțiunile acestora se angajează a plasa capitalurile, și în deosebi depozitele administrate de dinsele, cel puțin în parte preponderantă numai în atari active, cari nu numai din punct de vedere al siguranței ci și al *mobilității* le vor garanta posibilitatea de a satisface la tot momentul cererile creditorilor” și apoi sub punct 3 a hotărât:

„Pentru crearea unei rezerve de efecte vor acuire până la finea anului 1904 efecte publice admise la lombard la Banca de emisiune a țării, în valoare nominală de cel puțin 10% ale depozitelor, și le vor spori treptat an de an cu cel puțin 1%, până ce vor ajunge la 20% ale depozitelor“.

Am crezut că va fi bine să reamintim cercurilor conducătoare ale băncilor noastre acest angajament, atât pentru a motiva stăruința noastră continuă de a vedea odată realizate reformele acceptate de Conferență, cât și pentru-că acum ni se pare foarte potrivit timpul de a se degaja băncile noastre de angajamentul luat în această direcțiune.

Nesiguranța ce a cuprins toate bursele continentale în urma declarării resbelului între Rusia și Japonia a provocat o scădere continuă a valorilor de stat, de care ar pute deci profita și băncile noastre, augmentându-și acum stockul efectelor.

Notăm aci pentru a scoate la iveală această scădere cursul dela 31 Dec. 1903 și dela 1 Martie 1904 al celor mai recomandabile efecte:

Cursul bursei de Viena

la 31 Dec. la 1 Martie

	1903	1904
4% ⁰ Rentă unitară Maiu Novembre . . .	100.80	99.50
4% ⁰ " " Ianuarie Iulie . . .	100.75	99.45
4-2% ⁰ " " Februarie August . . .	101.—	100.40
4-2% ⁰ " " Aprilie Octobree . . .	101.—	100.30
4% ⁰ Losuri de stat din 1860 á fl. 500.—	156.70	151.65
4% ⁰ Losuri de stat din 1860 á fl. 100.—	187.50	183.—
4% ⁰ Rentă de aur austr.	120.75	118.25
4% ⁰ Rentă austr. în coroane	100.85	99.65
4% ⁰ Rentă de aur ung.	119.10	116.90
4% ⁰ Rentă ungară în cor.	99.10	97.10
4% ⁰ Imprumut cu premii p. regul. Tisei. .	166.—	163.30
4% ⁰ Obligațiuni rurale ungare	99.30	98.60
4% ⁰ Seris. fonc. Banca austro-ung.	101.75	101.25
4% ⁰ " " Pester ung. Commercialbank .	99.75	99.—
4% ⁰ " " Ung. Escompte Wechslerbank .	99.50	99.—
4% ⁰ " " I. Vaterl. Sparkassa	100.—	99.—

Avantagiile ce oferă efectele de sus sunt: lombardibilitatea la banca austro-ungară cu 75.— 85% a valorii după curs, realizabilitatea lor în tot momentul, suferind în general fluctuațiuni mici de curs, și scutirea lor de dare de venit.

Precum vedem toate efectele publice au suferit reduceri la curs, destul de insemnate, iar ale institutelor private perderi mai mici, ceea-ce se explică așa, că acestea nu admit o reducere mai mare a valorilor lor pășind însă ca cumpărători pentru salvarea cursului.

Tendența efectelor este deja spre urcare, prin urmare institutetele, cari voesc să-și procure efecte, să nu lase nefolosită ocașiunea de a procura valori sigure cu un curs relativ scăzut. —n.

Casul dela Făgăraș.

Arestarea protopopului I. Dan din Făgăraș, în-țemplantă în săptămâna trecută afirmative pentru falsificări de cambii, — afacere de sigur cunoscută deja și cetitorilor acestei Reviste din foile de și, — a fost un prilej mult prea binevenit pentru ziarile șoviniste maghiare din țară, decât să nu-l exploateze în felul lor, în articoli sensaționali, și să nu-l folosească drept mijloc, spre a submina încrederea publicului în soliditatea băncilor române în general și în special în a „Furnicei“ și „Albinei“, cari ambele au avut conexiuni cu numitul protopop.

Ca întotdeauna când se tractează despre băncile românesci, așa și de astădată scrierile aduse de ziarele maghiare, în parte pe baza unor informațiuni tendențioase, emanate — durere — chiar dela unii Români, — au fost exagerate. S'a scris că falsificările s'ar fi descoperit la „Albina“, al cărei bărbat de încredere a fost Dan, și că atât institutul acesta, cât și „Furnica“ unde numitul a fost membru al direcțiunii, ar suferi perderi insemnate. Că Dan este mai mult ori mai puțin culpabil, — este fapt; dar ce dimensiuni au luat aceste manipulațiuni punibile, până acum nu se știe și este chemarea cercetării în curgere, a face deplină lumină asupra acestei chestiuni regretabile.

Ce privesce în special „Albina“ putem anunța pe baza informațiilor ce le avem, că dintre cele vre-o 10 casuri, cercetate de acest institut dela deținerea lui Dan incoace, la intervențiunea personală a celor interesați, nu s'a dovedit nici un singur cas de falsificare; ci în toate casurile acestea, Dan, parte a ridicat cu câte-va sute coroane mai mult ca imprumut, decât au cerut de fapt respectivii petenți, reținând plusul pentru sine și plătind la prolongiri totdeauna partea ce se cuvenea după suma reținută de el, — parte n'a ad-

ministrat la „Albina“ banii încasați dela clientelă. Diferințele constatate pe calea aceasta însă de abia ating până acum suma de K 2000.

Pentru „Furnica“ de altcum agitațiunile pressei, nutrite și în mod mestesugit de oameni răuvoitori, n'au rămas fără efect, căci un număr destul de mare de deponenți, de teamă că va urma o catastrofă, a început a-și ridica depozitele. „Furnica“ însă dispunând de mijloace suficiente, a plătit fără întrerupere toate sumele ce i-s'au cerut, renunțând chiar și la observarea termenelor de anunt, ceea-ce a contribuit mult la calmarea spiritelor și este de sperat, că în scurt timp afacerile ei vor intra iarăși în cadrul lor normal. Ziarul săsesc „Sieb. Deutsches Tageblatt“, de aici, care la timpul său încă anunțase, după diarele din capitală, arestarea lui Dan și legătura lui cu „Furnica“, în numărul său dela 4 Martie a. c. asemenea îndeamnă pe deponenții alarmați la calmitate, și spune că nu subversează pentru dinșii nici un fel de pericol, fiind „Furnica“ destul de bine fondată și consolidată pentru a pute suporta pierderile, ce se vor constata și cari nici decât nu pot fi atât de mari, precum s'a svonit în public.

*

Banca națională a României în 1903.

Joi la 19 Februarie (3 Martie) a avut loc adunarea generală a acționarilor Băncii Naționale.

Rolul însemnat ce acest mare institut de credit joacă în viața economică și financiară a României, dă un interes cu totul deosebit raportului asupra operațiilor sale.

Acest document constată mai întâiu că în anul 1903 Banca a participat la emisiunea împrumutului de 16.149.000 — lei 4% al Comunei București. Acest împrumut a fost făcut, după cum se știe, absolut în țară și numai cu participarea caselor de bancă din piața bucureșeană. El a avut un deplin succes, fiind acoperit de aproape patru ori.

În acest an s'au transformat 1413 acțiuni la purtător în acțiuni nominative, așa încât la 31 Decembrie 1903 situațiunea acțiunilor se prezintă astfel: 8241 acțiuni nominative (în loc de 6828) și 15,759 acțiuni la purtător (în loc de 17,172 în 1902).

Valoarea nominală a fondurilor publice care reprezintă capitalul social era la 31 Decembrie 1902 de 15.000 000 lei, iar' la încheierea bilanțului pe 1903 ea este de 14 819,900 lei.

Fondul de rezervă era la începutul anului expirat de 17.002,473·36 lei, adăogând venitul acestui fond de 423,640 lei și suma de Lei 783,602·17 reținerile de 20% din beneficiile anului 1903, fondul de rezervă la 31 Decembrie 1903, atinge suma de 18.209,715·53 lei, iar' valoarea nominală a titlurilor în care acest fond se află întrebuințat este de 15.535,000 lei și anume: 708,500 lei rentă amortisabilă 5%, 9 729,800 lei rentă amortisabilă 4% și 5.097,500 lei obligațiuni 4% ale Comunei București.

Mișcarea totală a scontului în anul 1903 a fost cu 6.400.000 lei superioară aceleia din 1902; soldul însă rămas în portofoliu la 31 Decembrie 1903 a fost cu 756,430·88 mai mic ca acela dela 31 Decembrie 1902. Scadența medie a efectelor scontate a variat la centrala, sucursale și agenții între 54 și 86 zile. Beneficiile realizate din scont au fost de 1.415,035 lei, din care 817,310·15 lei la centrala, 93,590·26 la sucursala Galați, 84,189·43 lei la Craiova, 39,515·45 lei la Iași, 37,745·34

lei la Braila. Aceste două din urmă sucursale au produs mai puțin decât agențiile din Turnu-Măgurele și Botoșani, care au realizat respectiv 41,205·23 lei și 33,996·09 lei.

Taxa scontului în tot cursul anului a fost invariabilă de 5%.

Tratele și remisele asupra străinătăței au avut în 1903 o mișcare totală de 336.448.959 lei față de 305.784,453 lei în 1902. Beneficiile realizate în această ramură s'au urcat la 2.159,083·64 lei contra 1.972,555·13 în 1902.

Efectele spre incasare intrate în cursul anului au fost de 83.754,915·05, iar' efectele eșite de 83.714,707·80 lei. Soldul rămas la 31 Decembrie 1903 este de 135,356·20 lei.

Împrumuturile pe gagiu de fonduri publice au fost cu 16.500,000 lei în cifre rotunde mai mici decât în 1902. Cifra împrumuturilor acordate în 1903 a fost de 42.146,900 lei, în care intră și împrumuturile în cont-curent.

Depozitele libere acasă la 31 Decembrie 1903 cifra de 78 161,475 lei contra 70.359,873 la aceiași dată a anului 1902.

Valoarea imobilelor Băncii e de 5.567,168 lei. Fondul de amortisare al acestor imobile a fost la finea anului 1903 de 2.533,300·81, în creștere cu 164,883·50 lei față de anul 1902.

Mișcarea casei a fost de 876.978,439 lei, lăsând un sold de 124.469,969·77 lei la 31 Decembrie 1903.

Emisiunea biletelor a avut o circulațiune medie de 174.537,621 lei contra 164.177,381 lei în 1902. Prin urmare media anului 1903 a fost cu 10.360,240 lei mai mare ca aceea a anului 1902.

Raportul lunar între rezerva metalică și circulațiunea fiduciară a variat între 51,712 și 61,363.

Partea cuvenită Statului din beneficiile anului 1903 este de 948,502·55, reprezentând 7·90% din capitalul Băncii și 29·68% din dividendele și tantiemele distribuite.

Beneficiile brute împreună cu soldul din 1902 au fost de 6.599,244·25 lei, din care scădând cheltuelile în sumă de 1.931,233·40 lei, rămâne ca beneficiu net 4.638,010·85 lei. Acest beneficiu s'a repartizat astfel:

6% Prim dividend	Lei 720,000—
20% Fondul de rezervă	„ 783,602·17
Restul se va distribui în modul următor:	
20% Ministerul de Finanțe	Lei 626,881·73
7% Consiliul de Administrațiune și Consiliului de cenzori	„ 219,408·60
1% Casei de pensiuni și ajutoare a funcționarilor Băncii	„ 31,344·10
72% al 2-lea div. (94 lei) de acțiune	„ 2,256,000—
De raportat în anul viitor	„ 774·25
Lei 3.134,408·68	
Total	
Lei 4.638,010·85	

Dividenda totală a se distribui acționarilor este astfel de 124 lei de acțiune contra 121 lei 95 distribuită în 1902.

A FACERI DE IMPOSITE.

Firmele individuale și întreprinderile cari nu sunt obligate la dare de samă publică, nu pot fi constrinse să detragă din salariile impiegaților lor contribuțiunea cl. IV și să o administreze percepătorului.

(Judec. administr., Nr. 10,164/903).

*

A decide asupra cererilor referitoare la *plătirea în rate a competențelor erariale* nu se ține de competența judecătoriei administrative.

(Judec. admin., Nr. 16,889/903).

JURISDICTIUNE.

Terminul de plată a cambiei. Una din cerințele esențiale ale cambiei este, conform §. 3, punct 4 al legii camb. ung. (art. de lege XXVII ex 1876), ca termenul de plată să fie indicat pe o și hotărâtă. Prin urmare o cambie în care scadența este indicată cu: „Am 25 (Nov.) Mai 1902” este lipsită de o recerință esențială, și dintr'un astfel de document, în sensul §-lui 6 al legii camb. nu se poate naște obligament de drept cambial, pentru-că în înțelesul §§. 6 și 36 ai legii citate, ca neexistente se consideră numai părțile șterse din textul cambiei; pe când în cambia din chestiune cuvântul „Nov.” nu este șters, ci numai pus între paranteze, ceea-ce nu se poate considera ca o ștergere; deci scadența cambiei este nehotărâtă.

(Curia reg. Nr. 326/903).

CONTABILITATE.

Contarea dublă a depozitelor spre fructificare. Cassa de păstrare („Dresdener Sparcassa”) din Drezda, a introdus cu începere dela 1 Ianuarie a. c. o inovațiune interesantă cu privire la contarea depozitelor sale spre fructificare. Aceasta consistă în contarea dublă a tuturor depunerilor și ridicărilor de depozite. Afară de cărțile de deposit propriu țise se mai poartă despre sumele depuse și ridicăte prin o secție specială și nisce coale de control, cari se confruntă poziție de poziție la finea fie-cărei luni și fie-cărui an cu registrele de deposit. Depunerile se inscriu cu cerneală neagră, ridicările cu roșu. Contările în aceste coale de control se fac pe baza documentelor de cassă, copiile cărora se transpun țilnic secției de control. Ca un avantajiu al contării duble a depozitelor spre fructificare se consideră, pe lângă control, și faptul, că în cas când cărțile de deposit ar arde ori nimici pe altă cale, singuraticele conturi se pot reconstrui cu inlesnire pe baza coalelor de control păstrate separat.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 4 Martie 1904.

Ultimo a trecut, fără a provoca în piața internă de bani vre-o schimbare, numai în cele două țile ultime ale lunii expirate înaintările la Banca de emisiune au întrecut scădențele cu circa K 11 mil. ceea-ce a provocat în mod trecător o urcare oare-care a discountului, care însă în curând s'a redus iarăși la nivoul de mai înainte. Cambii vieneze de prima bonitate s'au discountat cu $3\frac{1}{8}\%$, cambii de ale morilor cu $3\frac{1}{4}\%$ — $3\frac{3}{8}\%$, iar' cambiile de portfoliu dela $3\frac{3}{4}\%$ în sus.

În piața internațională de bani urcarea discountului privat în Londra la $3\frac{3}{16}\%$, a provocat o mare consternațiune, fiind-că se credea că va urma imediat și urcarea etalonului oficial, ceea-ce însă nu s'a întâmplat, căci într'aceea discountul privat încă s'a redus și astfel în general situația pieței este neschimbată.

În Berlin a dominat abundanță de bani și discountul privat a fost de circa $3\frac{3}{8}\%$; asemenea este mare abundanță în Paris, iar în Londra discountul privat a variat între $3\frac{7}{16}\%$ — $3\frac{1}{2}\%$ — $3\frac{3}{16}\%$.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Rugăm onoratele direcțiuni ale institutelor noastre de bani să binevoiască a pune la dispozițiunea redacțiunii noastre îndată după încheiere, câte două exemplare ale bilanțului și raportului anului de gestiune 1903, pentru-ca informațiunile noastre asupra mersului și dezvoltării instituțiilor noastre financiare să fie cât se poate de exacte și autentice.

*

„**Auraria**” cassă de economii, soc. pe acțiuni în Abrud. În anul de gestiune expirat institutul acesta și-a redus afacerile în ramul Escomptului spre a cultiva mai intensiv Imprumuturile hipotecare și Cred. camb. cu acop. hipot. Anume s'a redus Escomptul dela K 554,516 — la K 488,066 —; din contră au crescut Imprum. hipotecare cu circa K 53,090 — (starea K 203,131) și Cred. camb. cu acop. hip. dela K 37,085 la K 65,172. Efectele publice se presintă cu suma de K 38,935 — și activele totale cu K 822,127 — arătând față de 1902 o creștere de circa K 20,000 —. Dintre pasive au crescut Reservele cu circa K 6000 — și se cifrează cu considerabila sumă de K 101,000 —, pe lângă care institutul acesta mai are și un fond de pensiuine de K 38,753 — care s'a sporit față de 1902 cu circa K 3600 —. Depozitele spre fructificare se cifrează cu K 556,541, arătând față de 1902 o creștere de circa K 12,000 —, pe când Reescomptul s'a redus cu K 6500 — la neînsemnata sumă de K 24,480 —. Interese trans. anticipate, deși în 1903 s'au încasat cu circa K 5000 — mai multe interese ca în 1902, sunt în reducere față de anul precedent cu K 2500 —. Profitul net de K 29,413 — inclusive suma de K 4000 raportată din 1902 arată o creștere de aproape K 5800. Venitul brut a crescut cu K 9100 și se cifrează cu K 86,944 —. Adunarea generală este convocată pe 29 Martie a. c.

*

„**Bihoreana**” institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Oradea-mare și-a ținut adunarea generală la 20 Februarie 1904 sub presiul dlui Iosif Vulcan, fiind notar dl Dr. Coriolan Papp, iar verificători ai procesului verbal dnii Georgiu Papp, Ioan Gențiu și Dr. Demetriu Kiss. Prezenți au fost 32 acționari, reprezentând 346 acțiuni cu 275 voturi.

Profitul net de K 62,049.41 s'a hotărât a se distribuî astfel: Dividendă și supradividendă K 36,000 —. Fondului de rezervă K 14,396.52. Scopuri filantropice-culturale K 640.98. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiare K 4807.41. Tantiemă directorului executiv K 961.48. Tantiemă funcționarilor K 961.47. Remunerațiuni K 250 —. Fondului de pensiuini K 2602.47. Fondului de rezervă pentru perderi K 375.31. Fondului de rezervă pentru perderi la efecte K 500 —. S'a transpus pe anul viitor K 553.77.

Împărțirea sumei destinate spre scopuri filantropice-culturale s'a concrețit direcțiunii.

Dividenda s'a fixat cu 6% = K 12 — de cupon și se plătesce cu începere dela 20 Februarie 1904.

*

„**Brădetul**” institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în Orlat. Bilanțul acestui institut pro 1903 publicat între inserțiunile numărului nostru present se încheie cu un profit net de K 6235 — față de K 5622 — în 1902. Pozițiile principale ale activelor și pasivelor se presintă față de 1902 cum urmează: Impr. hipot. K 101,685 — (în 1902 K 108,603 —). Impr. pe oblig.

cu caventi K 74,022.— (in 1902 K 76,598.—. Escompt K 119,074.— (in 1902 K 97,819.—). Cont-curent K 66,445.— (+ K 45,000.—). Casa institutului este prezentată in valoare de K 12,827.— față de K 2000.— in 1902. Totalul activelor in sumă de K 385,661.— a crescut față de 1902 cu K 70,000.—. Depozitele spre fructificare s'au sporit dela K 263,210.— la K 328,972.— și Reservele cu K 2500.— la K 18,165.—. Venitul brut a fost de K 31,418.— cu K 4500.— mai mare decât in 1902. Adunarea generală se va ține la 20 Martie 1904.

*

„Consum“ societate pe acții în Băsesci.

Slaba reușită a societăților noastre comerciale, înființate in ultimul deceniu, nu a descurajat pe cei-ce cred in isbânda binelui. Cu începutul anului curent s'a deschis in comuna Băsesci din Selagiu o prăvălie românească a unei societăți pe acții in frunte cu parochul local, dl Antoniu Băliban. De conducător al prăvăliei a fost ales dl Nicolae Moga, comerciant din Seliște.

s.

*

„Cordiana“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni in Fofeldea și-a ținut adunarea generală la 28 Februarie 1904, sub presiul dlui Iosif Lissai, fiind notar dl Iacob Nastase, iar verificători ai procesului verbal dnii Ioan Manuil și Petru Sopa Nr. 36. Prezenți au fost 50 acționari, reprezentând 286 acțiuni cu 227 voturi.

Profitul net de K 7745·39 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 5400.—. Fondului de rezervă K 1562·40. Scopuri filantropice-culturale K 142·36. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 379·63.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale se distribuie prin Direcțiune.

Dividenda s'a fixat cu 9% = 9 de cupon și se plătește imediat.

In direcțiune s'a ales pe durată de 2 ani, d-nul învățător iar in comitetul de supraveghiere au fost aleși d-nii Petru Sopa Nr. 36 și Petru Sopa Nr. 54.

*

„Coroana“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni in Bistrița. Institutul acesta s'a fondat precum am anunțat la timpul său in această Revistă la 23 Maiu a. tr. cu un capital social de K 100,000 și și-a început activitatea in August 1903. Bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1903 ne prezintă deci rezultatul unei gestiuni de 5 luni, care este destul de satisfăcător. Din bilanț vedem că din capitalul social de K 100,000 s'au vărsat până la finea anului 1903 K 45,629·02 și că „Coroana“ a plasat până acum in Cambii K 133,282; Cambii cu acop. hip. K 42,700.—. Oblig. cu caventi K 4878.— și Oblig. cu acop. hipot. K 1625.—. Totalul activelor este de K 244,216.—. Pasivele se prezintă astfel: Depozite spre fructificare K 24,047.—, Reescompt K 92,720.—, care sumă pentru început, când nici capitalul social nu este întreg vărsat ni se pare prea mare; in fine Cont-curent K 23,746. Profitul net se cifrează cu K 1178.— care direcțiunea propune a se da întreg Fondului de rezervă. Venitul brut a fost de K 5140.—. Adunarea generală este convocată pe 16 Martie a. c.

*

„Cugierana“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni in Cugir. Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 21 Februarie 1904, sub presiul dlui Demian Bria, fiind notar dl George Băluțiu, iar

verificători ai procesului verbal dnii *Iuon Băluțiu și Avram Oltean*. Prezenți au fost 13 acționari, reprezentând 369 acțiuni cu 269 voturi.

Profitul net de K 9333·12 s'a distribuit astfel: Dividendă și spradividendă K 3675.—. Fondului de rezervă K 3891·57. Scopuri filantropice-cult. K 466·66. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 560·66. Tantieme funcționarilor K 739·23.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Societății rom. de lectură din Cugier K 266·66. Pentru înființarea unei biblioteci populare K 100.—. Pentru înființarea unui cor vocal K 100.—.

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 8.— de cupon și se plătește cu începere dela 16 Maiu 1904.

In comitetul de supraveghiere s'a ales dl Teodor Crișan, preot in Cugir.

*

„Economia“ asociațiune de păstrare și anticipațiuni in Lugoj și-a încheiat bilanțul pro 1903 cu un profit net de K 7124.— (in 1902 K 7003.—) și active totale de K 351,164.— față de K 289,999.— in 1902. Ramul principal de afaceri Escomptul s'a sporit dela K 151,963.— la K 170,259.—, Camb. cu acop. hipot. au rămas aproape neschimbate cu K 76,065.—, iar Imprum. hip. au crescut cu circa K 5000 la K 53,127.—. O creștere însemnată arată poziția acții de bancă dela K 2922.— la K 42,312.—. După părerea noastră nu este consult ca o bancă mică, ca cea de care ne ocupăm, să plaseze o sumă atât de considerabilă in hârtii de dividendă, cari ce este drept sunt de regulă mai rentabile ca alte hârtii, dar pentru aceea greu realizabile in cas de lipsă. Activele se prezintă in total cu K 351,164.—, arătând față de 1902 o creștere de K 61,165.—.

Ce privesce pasivele vedem că Capitalul social s'a redus cu circa K 3200.— la K 84,504.—, din contra au crescut Depozitele spre fructificare dela K 119,367 la K 171,371.— și Reservele cu circa K 2000.— la K 15,046.—; in fine Reescomptul la K 61,483.—, dela K 51,945.—, cât a fost la finea anului 1902. Venitul brut a fost de K 24,327.— (in 1902 K 25,953.—). Adunarea generală (a VII-a) este convocată pe 6 crt.

*

„Lugoșana“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni in Lugoș. Bilanțul acestui institut pro 1903 prezintă in comparațiune cu bilanțul anului de gestiune precedent următoarele schimbări mai însemnate: la Escompt o creștere dela K 1.570,933 la K 1.687,530 din care K 520,549.— sunt cu acoperire hipotecară; asemenea s'a sporit Cont-curent-ele cu K 53,139.— la K 67,068.—. Reduceri arată Imprum. hipotecare de circa K 5000 la K 32,404.—, Realitățile dela K 17,571 la K 5408.— și poziția Debitori și interese restante de circa K 6000.— la K 22,404.—. Efectele publice se prezintă cu neînsemnată sumă de K 9283.— (in 1902 K 7254.—). Totalul activelor in sumă de K 1.886,280 a crescut cu K 150,765.—. Dintre pasive arată o creștere considerabilă: Depozitele spre fruct. de K 121,739 (starea K 1.290,388.—), iar Fondurile de rezervă s'au sporit dela K 46,337.— la K 50,969.—. Reescomptul se prezintă cu K 151,211.— față de K 136,344.— in 1902. Profitul net realizat de K 38,783.— este cu K 1700.— mai mare decât in 1902, iar Venitul brut mai mare cu circa K 7500.— (starea K 152,191.—).

Adunarea generală s'a ținut la 20 Februarie 1904 sub presiul dlui *Dr. George Popoviciu*, fiind notar dl *Vasile Jurca*, iar verificători ai procesului verbal

dnii *Nicolae Franți și Pavel Crașovan*. Prezenți au fost 40 acționari, reprezentând 408 acțiuni cu 180 voturi.

Profitul net de K 38.783·11 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă 8% K 24.000.—. Fondului de rezervă K 5000.—. Scopuri filantropice-culturale K 1570.—. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 2714·82. Tantieme funcționarilor K 1939·16. Fondului special de rezervă K 2000.—. Fondului cultural K 500.—. Fondului de pensiuine K 500.— iar restul de K 559·13 s'a transpus pe anul 1904.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Școalei gr.-or. române din Lugoș K 50.—. Școalei gr.-cat. române din Lugoș K 50.—. Gimnasului din Lugoș K 40.—. Societății pompierilor din Lugoș K 100.—. Reuniunii de cântări din Lugoș K 80.—. Societății „Petru Major” din Budapesta K 40.—. Societății „România Jună” din Viena K 40.—. Societății „Carmen Sylva” din Graz K 40.—. Societății „Ioan Popasu” din Caransebeș K 60.—. Mesei studenților din Brașov K 50.—, iar restul de K 1000.— s'au pus la dispoziția direcțiunii.

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 16.— de cupon și se plătesce cu începere dela 20 Februarie 1904.

În direcțiune s'au ales dnii George Crăciun și Ioan Cadariu, iar în comitetul de supraveghiere dnii Titu Hațeg, președinte, Ilie Curescu, Lazar Lungu, Simeon Barbulescu și Ion Muntean.

„*Mercur*” soc. acționară de împrumut și păstrare în *Năseud* și-a convocat a IV-a adunare generală pe 20 Martie a. c. Bilanțul ultim pro 1903 s'a încheiat cu un profit net de K 18,863.— față de K 16,689.— în 1902. Activele totale de K 522,489.— au crescut cu K 81,309.—, anume: Escomptul cu K 61,167.— (starea K 390,234.—). Camb. cu acop. hipot. cu 16,684 la K 47,565.—; Imprum. hipot. dela K 31,976.— la K 43,694.—. În cursul anului 1903 a încurs întreg capitalul social, care astfel se prezintă cu K 100,000.—. Asemenea activelor s'au sporit și pasivele: Depozitele spre fructificare cu K 20,394.— la K 223,810.— și Reescomptul dela K 62,284.— la K 97,093.—, iar Reservele se prezintă cu suma de K 15,955.— (cu dotațiunea anului 1903 K 22,000.—). Interesele transitoare anticipate în sumă de K 4543.— sunt de astădată mai corăspundătoare intereselor încassate decât în 1902. Venitul brut a crescut cu circa K 8000.— și se cifrează cu K 57,490.—.

„*Mureșanul*” institut de credit și de economii în *M. Radna* și-a încheiat al VI-lea an de gestiune (1903) cu un profit net de K 11,445.— față de 9411.— în 1902 și cu active totale de K 421,297.— (+ față de 1902 de K 71,783.—). Crescere se arată la toți ramii de afaceri, anume la Escompt de circa K 13,000.— (starea K 221,879.—), la Cambii cu acop. hipot. de rotund K 50,000.— (starea K 149,222.—), apoi la Impr. hipot. dela K 10,021.— la K 13,595.—. Dintre pasive au crescut Depozitele spre fructificare cu K 36,000.— la K 145,015.— și Reescomptul dela K 140,649.— la K 172,111.—. Fondul de rezervă se prezintă cu K 9020 față de K 6152.— în 1902. Venitul brut de K 39,559.— este cu K 6400.— mai mare decât în 1902.

Adunarea generală este convocată pe 10 Martie a. c.

„*Nădlăcana*” institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în *Nădlac*. Bilanțul pro 1903 al acestui institut s'a încheiat cu active de K 517,382.— față de

K 475,592.— în 1902 și cu un profit net de K 9124.— (în 1902 K 9103.—). Unicul ram activ de afaceri Escomptul s'a sporit cu K 62,513.— la K 480,492.—, Realitățile arată o reducere de circa K 8000.— (starea K 20,258.—). Pozițiile mai principale ale pasivelor arată următoarele schimbări față de 1902: la Depozite spre fructificare o reducere de circa K 11.000.— (starea K 187,391.—) din contra s'a sporit: Reservele dela K 8862.— la K 10,647.— și Reescomptul cu K 51,000.— la K 204,603. Venitul brut de K 39,972.— este cu rotund K 1000.— mai mic decât în 1902.

Adunarea generală este convocată pe 7 Martie a. c.

„*Pădureana*” institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în *Liget*. Bilanțul acestui institut pe anul de gestiune 1903 (al II-lea) prezintă următoarele poziții mai însemnate: Escompt K 49,923.— și Cred. camb. cu acop. hip. K 34,254.—, la olaltă K 84,177.— din care Reescomptul se cifrează cu însemnata sumă de K 47,392.—. Este evident că institutul acesta, care nici capitalul social de K 20,000.— nu-l are întreg vărsat usează în măsură exagerată de credit. Depozitele spre fructificare se cifrează cu K 19,551.— și Fondul de rezervă cu K 715.—. Activele totale sunt de K 90,095, venitul brut de K 8925.—, iar profitul net de K 1590. Cea mai însemnată poziție a speșelor o formează Interesele de reescompt în sumă de K 5039.—.

Adunarea generală a fost convocată pe 28 Faur a. c.

„*Reuniunea de împrumut și păstrare*” în *Iva-mare*. Bilanțul acestui institut pro 1903 arată puține schimbări față de anul precedent de gestiune. Activele sunt aproape neschimbate cu K 101,989.— (față de K 102,245.— în 1902). Anume: Escompt K 58,456.— (în 1902 K 56,609.—), Imprum. hipot. K 12,625.— (K 12,585.— în 1902) și Impr. pe obl. cu caventi K 28,464.— (— față de K 2000.— în 1902). Dintre pasive au crescut Fondul de rezervă dela K 3484 la K 4022.—. Depozitele spre fructificare cu K 1200.— la K 63,548.—; Reescomptul din contra s'a redus dela K 14,883.— la K 10,849.—. Profitul net realizat se cifrează cu K 2342.— (în 1902 K 2268.—). Venitul brut s'a redus cu circa K 300.—.

Adunarea generală s'a ținut la 21 Februarie 1904, sub presiul dlui *Ieronim Slavoacă*, fiind notar dl *Stefan Buzilă*, iar verificatori ai procesului verbal dnii *Ioan Tivadar* și *Iuliu Ciorceri*. Prezenți au fost 31 membri, reprezentând 233 părți fund. cu 31 voturi.

Profitul net de K 2342·87 s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 1659·37.—. Fondului de rezervă K 277·75. Fondului pentru scopuri filantropice-culturale K 41·75. Fondului de edificare K 165·95. La dispozițiunea direcțiunii K 97·80. Fondului de pensiuine K 100·25.

Dividenda s'a fixat cu 10% = K 4.— de parte fundam. și se plătesce cu începere dela 1 Martie a. c.

În comitetul de supraveghiere s'au ales dnii Onisim Sas, Ioan Tivadar, Ioan Bal și Pricope Golau ca membri ordinari, iar dnii Emil Mureșan, Iuliu Ciorceri, Pricope Moldovan și Stefan Sas suplenți.

„*Riureana*” institut de credit și economii, soc. pe acțiuni în *Capolnok-Monostor*. Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 23 Februarie 1904 sub presiul dlui *Dr. Vasiliu Lucaciu*, fiind notari dnii *Alesiu Stupariu* și *Vasiliu Dragoș*, iar verificatori ai procesului verbal dnii *Ioan Anca* și *Ioan Dragomir*.

Prezenți au fost 70 acționari, reprezentând 620 acțiuni cu 114 voturi.

Profitul net de K 19578·25 f s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 8000—. Fondului de rezervă K 7160·56. Scopuri filantropice-culturale K 374·44. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 2186·10. Fondului special de res. K 500—. 2% Directorului exec. K 291·48. 3% Oficialilor K 537·22. 4% Pentru fondul de pens. K 582·96. Servitoriului K 41·49. Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: Școala gr. cath. din Lăpușul-Unguresc K 25—. La dispozițiunea direcțiunii K 200—. Masa studenților din Cluj K 30—. Biserica gr. cat. Măgureni K 29—. Biserica gr. cath. Selnița K 10—. Lui Florian Iuon I. Ilisie incendiat din Preluca K 30—. Lui Andreiu Timbus student K 20—. „România Jună“ Viena K 10— Fundațiunii „Orologiului“ din Cap. Mănăstur K 20·44

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 8 de cupon și se plătește cu începere dela 15 Maiu 1904 conform statutelor.

Iu direcțiune s'a ales tot cei sortați și anume: *George Petrovan. Ioan Filip și Alexiu Stupariu.*

„Schinteia“ institut de credit și de economii în Tère (Tóhát). Adunarea generală a acestui institut s'a ținut la 21 Februarie 1904, sub presiul dui *Ioan Bulbuc*, fiind notar dl *Avram Gavril*, iar verificatori ai procesului verbal dnii *Lazar Marton și Nagy Ion*. Prezenți au fost 17 acționari, reprezentând 127 acțiuni cu 127 voturi.

Profitul net de K 2206— s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 1000—. Fondului de rezervă K 600—. Scopuri filantropice-culturale la dispoziția directorului executiv K 35·83. Tantieme direcțiunii și comitetului de supraveghiere K 320·60. Tantieme funcționarilor K 40·40. Remunerație funcț. K 160—. Fondului filantropic K 50—.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a pus la dispoziția directorului executiv.

Dividenda s'a fixat cu 10% = K 5— de cupon și se plătește cu începere dela 1 Iulie 1904.

Iu direcțiune s'a ales dl *Nicolau Briciu*, iar în comitetul de supraveghiere dnii *George Curtean, Grigore Rus și Gavril Avram.*

„Sebeșana“ cassă de păstrare pe acțiuni în Caransebeș. Bilanțul pe al II-lea an de gestiune al acestui institut prezintă active totale de K 210,317— (în 1902 K 137,951—) plasat aproape întreg adevă K 199,118— în Cambii și cambii cu acop. hip. Din suma aceasta sunt reescomptate cambii în valoare de K 108,224—, semn că institutul acesta face în măsură exagerată us de credit și aceasta deja la începutul activității sale și la un capital social de abia K 30,000 deplin vărsat numai în cursul anului curent. Reservele se prezintă cu K 3839—, iar Depozitele spre fructificare cu K 60,287— arătând față de 1902 o creștere de circa K 35,000—. Profitul net al anului 1903, inclusive suma transpusă din 1902 se cifrează cu K 5016— față de K 2722— în anul precedent. Venitul brut de K 18,752— a crescut cu rotund K 10,000—, iar dintre spese au crescut Salarele și marcele de prezență dela K 359— la K 3120—. Adunarea generală este convocată pe 13 Martie a. c.

„Someșana“ institut de credit și de economii, soc. pe acțiuni în Dej și a ținut adunarea generală la 20 Februarie 1904 st. n. sub presiul dui *Teodor*

Hermann, fiind notari dnii *Augustin Pinteș și Grigorie Săndean*, iar verificatori ai procesului verbal dnii *Dr. Ioan Kerekes și Dr. Liviu Mikša* avocați. Prezenți au fost 19 acționari reprezentând 547 acțiuni cu 547 voturi.

Profitul net de K 26.000— s'a distribuit astfel: Dividendă și supradividendă K 16,000—. Fondului de rezervă K 3200—. Scopuri filantropice cult. K 800—. Tantiema direct. exec. și funcț. K 1280—. Fondului de pens. K 800—. Fondului special de res. K 1920. Remunerațiuni K 900—. Amortisări K 1100—.

Suma destinată spre scopuri filantropice-culturale s'a împărțit cum urmează: La delegațiunea Băncilor române K 130—. Pompierilor din Dej K 50—. Lui *Danciu Onuțiu*, păgubit prin foc K 50—. Școalei industriașilor din Dej K 10—. Școalei greco-cat. din Alsö-Ilosva K 60—. Școalei gr. cat. din Dej K 100—. Bisericeii gr. or. din Dej K 100—. Școalei gr. cat. din Ocna-Dejului K 100—. La dispozițiunea direcțiunii K 200—.

Dividenda s'a fixat cu 8% = K 16 de cupon și se plătește cu începere dela 1 Martie 1904. Iu direcțiune s'a ales: *Dr. Alexandru Vajda*, medic și *Dr. Liviu Mikša*, avocat (în locul d-lor *Grigoriu Pușcariu și Georgiu Gradovicu*).

Adunări generale au convocat următoarele bănci românești:

- 6 Martie a. c. „Economia“ în Lugoj.
- 7 Martie a. c. „Făgețana“ în Făget.
„Poporul“ în Lugoj.
„Nădlăcana“ în Nădlac.
- 8 Martie a. c. „Sebeșana“ în S. Sebeș.
- 10 Martie a. c. „Bistrițiana“ în Bistrița.
„Oraviciana“ în Oravița.
„Poporul“ în Lugoj.
„Murășanul“ în M. Radna.
- 12 Martie a. c. „Chioveana“ în Somcuta-mare.
- 13 Martie a. c. „Crișana“ în Brad.
„Sebeșana“ în Caransebeș.
„Unirea de consum“ în M. Schnee.
- 14 Martie a. c. „Iulia“ în Alba-Iulia.
- 16 Martie a. c. „Coroana“ în Bistrița.
- 20 Martie a. c. „Fortuna“ în Rodna-veche.
„Aurora“ în Năsăud.
„Mercur“ în Năsăud.
„Chiseteiana“ în Chiseteu.
„Brădetul“ în Orlat.
- 21 Martie a. c. „Murășana“ în Reghinul-săs.
- 23 Martie a. c. „Sîlvania“ în Șimleu.
- 26 Martie a. c. „Albina“ în Sibiu.
- 26 Martie a. c. „Vlădeasa“ în B. Huedin.
- 29 Martie a. c. „Auraria“ în Abrud.

Dividenda Băncilor noastre pe anul 1903.

	Dividenda de cupon		Scadența
	%	K f	
„Bihoreana“	6	12—	20 Februarie 1904.
„Cassa de păstr.“ Sasca-m.	8	8—	17 „ „
„Cordiana“	9	9—	28 „ „
„Cugiereana“	8	8—	16 Maiu „
„Detunata“	8	4—	1 Martie „
„Doina“	10	10—	18 Februarie „
„Dunăreana“	7	7—	3 Martie „
„Economia“ Cobalm	5	—	28 Februarie „
„Grănițerul“	9	9—	13 „ „
„Hațiegana“	8	8—	18 „ „
„Lipovana“	9	18—	18 „ „
„Luceafărul“	7	7—	3 Martie „
„Lugoșana“	8	16—	20 Februarie „

„Olteana“	8	8—	25 Februarie 1904
„Patria“	14	28—	2 Martie „
„Plugariul“	9	9—	10 Februarie „
„Racoșana“	8	8—	27 „ „
„Reuniunea Ilva-mare“	10	4—	1 Martie „
„Riureana“	8	8—	15 Maiu „
„Sătmăreana“	5	10—	20 Februarie „
„Schinteia“	10	5—	1 Iulie „
„Sălăgiana“	6	6—	5 Martie „
„Sentinela“	8	8—	18 Februarie „
„Someșana“	8	16—	1 Martie „
„Timișiana“	5	10—	2 Martie „
„Zărândeana“	10	10—	14 Februarie „

—n

Institutul de credit fonciar (Bodencredit-Anstalt) din Sibiu a ținut adunarea generală ordinară în 29 Februarie a. c. Raportul direcțiunii prezentat acestei adunări constată că situațiunea financiară nu s'a îmbunătățit, abundența de numără a fost constantă și depresiunea vieții economice n'a încetat nici până aci. Aceste calamități au împedecat ori-ce avânt economic, dar' pentru institut au fost favorabile, facilitând negoțul de scrisuri fonciare; așa că în interval de 7 luni s'au putut plasa peste 3 milioane scrisuri fonciare cu 4%. Din datele statistice generale extragem următoarele cifre despre mișcarea ramilor principali de afaceri:

a) *Activa*. Imprumuturile hipotecare în scrisuri fonciare și numără au fost la finea anului de K 39.500.000, cu K 3.5 milioane mai mult ca în 1902. Portfelul de cambii a crescut cu K 90.000— la K 1.530.000—. Creditul de cont-curent au crescut cu K 500.000— la K 1.870.000—. Valoarea Efectelor fondului de rezervă, ale fondului de garanție al scrisurilor fonciare și proprii au crescut cu K 1.360.000 la K 6.400.000.

b) *Pasiva*. Scrisurile fonciare în circulațiune au crescut dela K 34 milioane la K 37.8 milioane; Depozitele spre fructificare au crescut cu K 370.000— la K 5.8 milioane; Fondul de garanție al scrisurilor fonciare e trecut în bilanț cu K 3.05 milioane; Fondurile proprii figurează cu K 797.000—. Reescomptul a rămas aproape stabil și se cifrează cu K 650.000—. Profitul curat al anului 1903 e de K 190.930.75, transportul din anul precedent de K 9836.40, deci în total K 200.767.15.

Din profitul curat se impart K 200.000— în conformitate cu statutele astfel:

50% fondului de rezervă	K 100.000—
10% tantieme	20.000—
10% reuniunii economice săsesci	20.000—
30% pentru diferite scopuri culturale	60.000—
total	K 200.000—

iar' restul de K 767.15 se trece în contul anului viitor.

—n.

SUMAR.

O decepțiune. — Procesul de desdaunare contra direcțiunii și a comitetului de supraveghiare. — În chestiunea procurării de efecte. — Casul dela Făgăraș. — Banca națională a României în 1903. — Afaceri de imposit. — Jurisdicțiune: Terminul de plată a cambii. — Contabilitate: Contarea dublă a depozitelor spre fructificare. — Revista financiară: Situațiunea. — Societăți financiare și comerciale: „Auraria“, „Bihoareana“, „Brădetul“, „Consum“, „Cordiana“, „Coroana“, „Cugieareana“, „Economia“, „Lugoșana“, „Mercur“, „Murșanul“, „Nădlăcana“, „Pădureana“, „Reuniunea de impr. și păstr.“ Ilva-mare, „Riureana“, „Schinteia“, „Sebeșana“, „Someșana“, Institutul de credit fonciar (Bodencredit-Anstalt) din Sibiu.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 2 Martie 1904.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v. cor.	p. 100 K
5	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov., 16% dare	99.65	100.50
5	„ „ arg. Ian., Iulie, 16% „	99.60	100.50
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% „	—	190—
5	„ „ 1860 à fl. 500— „ 20% „	151.50	152—
5	„ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	183—	183—
—	„ „ 1864 à fl. 100— „ 20% „	261—	261—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	118.45	118.50
4	„ „ Cor.	99.55	99.50
3 1/2	„ „ de invest.	91.60	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur. scut. de dare	116.95	116.75
4	„ „ Cor. „ „	97.10	97.40
—	„ „ „ „ „ „ „	88.95	89.25
3 1/2	Impr. ung. cu premii à 100 fl. „ „	207—	209—
—	„ p. regul. Tisei sc. de dare	163.30	164.50
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav.	101—	101—
3	Impr. p. regul. Porților de fier	82.50	82—
4	Oblig. rurale croato-slavone	—	99—
4	„ „ ungare	98.75	99—
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	278—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	97.30	99—
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	101.60	—
2	„ „ sârbesci à 100 fr.	92—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	117.50	—
—	Impr. bulgar 1889	100.90	100—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	100.50	—
3	„ „ „ „ cu premii, 1880	301—	—
4	Banca austro-ungară 40 1/2 ani	101.40	101.25
4	„ „ 50 ani	—	101.25
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta	100.10	101.25
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	106.40	108—
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	100.25	101—
4	„ „ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	98.75	98.50
4	Inst. de credit fonciar ungar	98.70	100—
3 1/2	„ „ „ „ „ „	98.75	89.75
4 1/2	Banca hipotecară ungară	100.50	101.25
4	„ „ „ „ „ „	101—	99—
4	„ „ „ „ „ „ cu premii	266—	135—
3 3/4	Banca hip. ung. cu premii	—	111—
5	Albina, Sibiu	—	102.50
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	102.75
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	102.25
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	21—	22—
	Credit, à fl. 100—	463—	462—
	Clary, à fl. 40— v. c.	164—	—
	Buda, à fl. 40—	71—	160—
	Pálffy, à fl. 40—	167—	174—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	53—	55—
	„ ungară, à fl. 5—	29—	29.30
	Rudolf, à fl. 10—	69—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	237—	—
	Salzburg, à fl. 20—	80.50	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	501—	—
	Triest, à fl. 50—	300—	—
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	10.75
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11.36	11.43
	„ c. reg.	11.35	11.36
	Napoleond'or (20 frci sau 8 fl. v. a.)	19.10	19.11
	20 Marce germ. aur	23.56	23.55
	Ruble rusesci de hârtie per bucată	—	2.54
	Bilete germ. 100 M.	117.57	117.62
	„ franc. 100 Fr.	—	95.80
	„ ital. 100 Lire	94.70	94.60
	Ruble, bilete, 100	254.57	—
	Lei românesci, 100	—	95.05

Prețul per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 2 Martie 1904.

Grâu de Bănat	per 50 kg. vinde . . .	8-40— 8-90
" " Tisa	" " " " . . .	8-50— 9-15
" " Pesta	" " " " . . .	8-45— 9—
" " Alba-reg.	" " " " . . .	8-45— 8-95
" " Bacica	" " " " . . .	8-50— 8-90
Secară	" " " " . . .	6-65— 6-90
Orz	" " " " . . .	5-85— 6-15
Ovăș	" " " " . . .	5-85— 6-20
Porumb	" " " " . . .	5-55— 5-65
Rapiță	" " " " . . .	10-35— 10-55
Untură de porc B.-Pesta	" " " " . . .	67-50
Slănină (clisă)	" " " " . . .	58— 60-50

Drepturile, datorințele
și responsabilitatea membrilor din direcțiunede
Alfred Kormos,

traducere autorizată de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Prețul 3 cor.

Se poate comanda la traducător în Sibiu
sau la Librăria arhidieceșană din Sibiu.

„AURARIA“, casă de economii, societate pe acțiuni în Abrud.

Active — Vagyon. (Coroane) **Contul Bilanțului cu 31 Dec. 1903. — Mérleg-számla.** (Coroane) Pasive — Teher.

Casa în numărar — Pénztári készlet	5,256-60	Capital social 300 acțiuni à K 200 — Részvénytőke	60,000—
Cambii de bancă — Váltótárca	488,066-11	Fond de rezervă al acțion. — Tartalékalap	46,387—
Imprumuturi ipotecare — Jelzálogkölcsön	203,131-64	Fond special de rezervă — Különös tartalékalap	52,287-65
Credite cambiale cu acop. — Fedezett váltókölcsön	65,172—	Fond de pensiuine — Nyugdíjalap	38,753-36
Acții dela diverse bănci — Részvények különböző		Fond special de amort. — Külön. leírások tartalékalapja	2,818-46
intézetektől	10,400—	Fondul „Alex. Filip“ — „Alex. Filip“ alap	485-70
Efecte publice — Értékpapírok	38,935—	Depuneri spre fructificare — Betétek	556,541-42
Realități — Ingatlanok	5,667-23	Cambii de bancă reescomptate — Viszlesámitolt váltok	24,480—
Mobiliar — Butorzat	972-54	Dividendă neridicată — Felnemvett osztalék	120—
după amortisare de 10% — 10% leírás után	97-25	Interese anticipate pro 1904 — Előlegezett kamatok	9,377-80
Diverse conturi debitoare — Külömböző adósok	4,623-98	Diverse conturi creditoare — Külömböző hitelezők	1,463-32
		Profit transpus din 1902 — 1902 évről	
		áthozott nyereség	4,000—
		Profit net — Tiszta nyereség	25,413-14
			29,413-14
			822,127-85

Eșite — Kiadás. (Coroane) **Contul Profit și Perderi — Nyereség és Veszteség számla.** (Coroane) Intrate — Bevétel.

Interese — Kamatok:		Interese — Kamatok:	
Pentru dep. spre fruct. — Betéteknek	29,041-67	Dela cambii de bancă — Bankváltok után	54,534-41
" " fondul general de rezervă — Általános tartalékalapnak	2,234-70	" " imprum. hip. — Jelzálog kölcsön után	14,510-24
Pentru fondul special de res. — Különös tartalékalapnak	2,519-50	" " credite camb. cu acop. — Fedezett váltókölcsön után	3,778-85
Pentru fondul de pens. — Nyugdíjalapnak	1,881-80	" " efecte publice — Értékpapírok után	2,556-18
Pentru fondul special de amort. — Különös leiratași alapnak	171-30	Taxă de transcriere — Beiratási illeték	44—
Pentru fondul „Alex. Filip“ — „Alex. Filip“ alapnak	23-30	Provisiune — Provisiok	7,258-17
Spese — Költségek:		Profit de curs dela efecte — Arkülmbség az érték-papiroktól	262-50
Salare — Fizetések	9,260-04	Profit transpus — Athozott nyeresemény	4,000—
Bani de quartir — Lakpénz	1,308—		
Chirie — Lakbér	600—		
Spese de postă ș. a. — Posta és egyéb költség	1,964-02		
Marce de presentă — Jelenleti jegyek	1,352—		
Contribuțiune — Adó:			
Dare directă — Egyenes adó	3,956-53		
10% dare la interesele de depun. și alte competențe — Tőkekamatadó és egyéb	3,121-10		
Amortisare din mobilier — Leírás a butorzatból	97-25		
Profit transp. din 1902 — 1902 évről áthozott nyeresemény	4,000—		
Profit net — Tiszta nyeresemény	25,413-14		
	86,944-35		86,944-35

Abrud, în 31 Decembre 1903.

Dr. Laurențiu Pop m. p., direct-executiv.

Silviu Lazar m. p., contabil.

Direcțiunea:

Romul Furdui m. p. George Ivașcu m. p. Petru Macaveiu m. p. Candin David m. p. Ioan Macaveiu m. p. Dr. Alex. Borșia m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat bilanțul present, contul profitului și al perderilor și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare ale institutului constatăm că le-am aflat cu acelea în deplină consonanță și ordine.

Dr. Vasile Fodor m. p.

Nicolau Lobonțiu m. p.

Nicolae David m. p. Nr. 32. [1—1]

„BRĂDETUL“
institut de credit și economii, societate pe acții în Orlat.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Brădetul“ societate pe acții, se invită conform §-ului 19 din statutele societății la a

a X-a adunare generală ordinară,
care se va ține în Orlat la 20 Martie n. a. c. la 12 oare a. m. în localul institutului, pe lângă următorul

PROGRAM :

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1903 și propunerile acesteia.
2. Raportul comitetului de supraveghiere și propunerile acestuia.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Alegerea membrilor direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pe un nou period de 3 ani (1904-1906).
5. Satorirea marcelor de prezență și a salariilor oficialilor pe un nou period de 3 ani (1904-1906).
6. Esmiterea a 2 acționari pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.
7. Eventuale propuneri în marginile statulelor.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 20 și 21 din statutele societății, doresc a participa în persoană sau prin plenipotențiați, sunt poftiți a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la casa institutului. cel mult până la 20 Martie n. a. c. înainte de deschiderea adunării.

Orlat, 25 Februarie 1904.

Direcțiunea.

„AURARIA“
cassă de economii, societate pe acțiuni în Abrud.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „Auraria“ cassă de economii, societate pe acțiuni în Abrud, prin aceasta se convoacă la

a XVI-a adunare generală ordinară,
care se va ține la 29 Martie st. n. 1904 la 10 oare a. m. în Abrud, în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și împărțirea profitului curat.
2. Fixarea marcelor de prezență.
3. Alegerea a 2 membri în direcțiune.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere.
5. Eventuale propuneri în cadrul statulelor.

Domnii acționari, cari voesc a participa la aceasta adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la casa institutului sau la institutul „Doina“ din Câmpeni ori la institutul „Detunata“ din Bucium.

Abrud, la 22 Februarie 1904.

Direcțiunea.

„BRĂDETUL“ institut de credit și economii, ca societate pe acții în Orlat.

ACTIVA.	(Coroane)	Bilanțul cu 31 Decembrie 1903.		(Coroane)	PASIVA.
Casa în număr		6,717.85		Capital de acțiuni: 500 buc. à K 50—	25,000.—
Imprumuturi pe obligațiuni:				Depuneri spre fructificare	328,972.59
a) pe ipotecă	101,685.02			Fond de rezervă	18,165.36
b) cu caventați	74,022.59	175,707.61		Fond de binefaceri	2,132.63
Escompt		119,074.91		Interese transitoare	3,487.99
Cont-curent		66,445.—		Dividendă neridicată	72.—
Mobilier	806.12			Diversi creditori	1,595.49
după amortisare	86.12	720.—		Profit transpus din an. 1902	1,000.—
Avere imobilă		1,607.18		Profit curat pro 1903	5,235.15
Anticipațiuni		152.85			6,235.15
Casa institutului		12,827.71			
Diversi debitori		2,408.10			
		385,661.21			385,661.21

DEBIT.	(Coroane)	Contul Profit și Perdere.		(Coroane)	CREDIT.
Interese la depuneri		16,400.57		Interese după imprum. date pe obl. și cambii	21,209.33
Spese administrative:				Interese de cont-curent	1,400.65
a) spese de cancelarie	1,725.58			Interese de întârziere	1,014.51
b) contribuție directă și compet.	2,000.64			Provisiune	5,695.24
c) darea cottensă și camera	315.51			Competințe	936.40
d) darea după interesele dep. spre fruct.	1,640.06	5,631.79		Chiria după casa institutului	162.50
Salare		2,000.—		Profit transpus din an. 1902	1,000.—
Marce de prezență		1,015.—			
Amortisare din mobilier		86.12			
Profit transpus din 1902	1,000.—				
Profit curat pro 1903	5,235.15	6,235.15			
Orlat, în 31 Decembrie 1903.		31,418.63			31,418.63

Direcțiunea :

Dr. George Prunaș m. p., presid. Alexandru Dregan m. p. Dion P. Decei m. p., secret.-contr. Ioan Popescu m. p.
Lud. Pesamosca m. p., contabil. Dionisiu Aaron m. p., cassar. Ioan Manta m. p. Valeriu Popoviciu m. p.

Revisor expert al delegațiunii băncilor române asociate: Iosif Lissai m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat bilanțul present precum și contul profitului și perderilor și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Nr. 33. [1-1]

Orlat, în 25 Februarie 1904.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Ioan Stroia m. p., presid.

Ioan Ivan m. p.

Valeriu Arseniu m. p.

„VLĂDEASA“ institut de credit și economii în B.-Huedin.

CONVOACARE.

„Vlădeasa“ institut de credit și economii în B.-Huedin își va ține

adunarea generală ordinară a VIII-a

în 26 Martie st. n. a. c. la 10 oare a. m. în localitățile institutului.

Obiectele adunării vor fi:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Designarea alor 2 notari ad hoc și alor 3 verificători pentru procesul verbal al adunării, funcționând totodată și ca membri ai comisiei de scrutinii.
3. Raportul direcțiunii, raportul comitetului de reviziune, stabilirea bilanțului pro 1903 și împărțirea profitului curat.
4. Desbaterea normativului pentru salarizarea oficialilor.
5. Fixarea mărcilor de prezență.
6. Alegerea membrilor din direcțiune a cărora mandat a expirat corform §-lui 32 din statute.
7. Eventuale propuneri, care au intrat la direcțiune conform statutelor §. 28.

La această adunare se invită domniile acționari ai institutului, făcându-se atenți la dispozițiunile §§-lor 19 și 29 din statute.

Din ședința mixtă a direcțiunii și comitetului de reviziune a institutului de credit și economii „Vlădeasa“ ținută în 20 Februarie 1903.

Ioan Pop m. p.
președinte.

Iuliu Poruțiu m. p.
director executiv.

Active — Vagyon. (Coroane)	Contul Bilanțului cu 31 Dec. 1903. — Mérleg-számla.	(Coroane)	Passive — Teher.
Cassa în număr — Készpénz	10,186 06		Capital social — Alaptőke 120,000—
Escompt de cambii — Váltó leszámítolás 156,284 —			Fond de rezervă — Tartalék alap 20,304 35
Cambii cu acop. hip. — Jelzálogos váltók 169,782—	326,066—		Fond special de res. — Külön tartalék alap 2,974 59
Imprum. pe obl. intab. — Kölcsönök jelzálogos kötvényekre	256,760—		Fond de pensii — Nyugdíjalap 6,823 43
Imprumuturi pe obl. cu cav. — Kölcsönök kezességi kötvényekre	128,628—	385,388—	Fond de scop. filantr. — Jótékony célú alap 935 05
Credite de Cont-curent — Folyó számla hitelek	6,409 58		Depuneri spre fructificare — Betétek 483,939 82
Edificiul institutului — Intézeti ház	17,759—		Reescompt — Visszlesámítolás 90,050—
Amort. conform decisului adun. gen. VI. — Leirás a VI. közgyűlés határozata folytán 1,000—	16,759—		Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék 405 16
Realități de vânzare — Ingatlanok	4,605 59		Interese de capital social neridic. emis. II. — Fel nem vett alaptőke kamat 715 98
Spese restituibile — Visszatérítendő költségek	341 80		Taxe de inscriere emis. II. — Beiratasi díjak II-ik részv. kibocs. 716—
Mobiliar — Leltár	563 12		Interese transitoare — Átmeneti kamatok 9,952 48
10% amortisare — 10% leirás	56 81		Diverse conturi creditoare — Különféle hitelezők 6,173 78
Capital social nevársat (emis. II de acț.) — Be nem fizetett részvénytőke	10,875—		Profit curat — Tiszta nyereség 18,184 40
Diversi debitori — Különféle adósok	32 70		
	761,175 04		761,175 04

Esșite — Kiadás. (Coroane)	Contul Profit și Perderi — Nyereség és veszteség számla. (Coroane)	Intrate — Bevétel.	
Interese — Kamatok:		Interese — Kamatok:	
pentru depuneri spre fruct. — befetédekért	24,378 92	după escompt — leszámítolás után 14,841 53	
„ reescompt — visszlesámítolásért	5,069 70	„ imprum. pe obligațiuni intabulate — betáblázott kötvényekre adott kölcsönök után 23,398 77	
„ 4 fonduri — 4 alapért	1,141 85	„ imprum. pe obl. cu cav. — kezességi kötvényekre adott kölcsönök után 11,924—	
„ capital social emis. II-a — alaptőkékért II-ik kibocsát.	730 56	31,321 03	„ cambii cu acop. hip. — jelzálogos váltók után 9,547 69
Spese — Költségek:		„ conturi eurente — folyó számlák után 466 48	
Salare — Tiszti fizetések	6,120—	60,175 47	Diverse provisiuni — Különféle proviziók 6,402 15
Mărci de prezență — Jelenléti diak	1,312—	Chirie — Házbér 646—	
Spese de porto, tipărituri și de birou — Porto, nyomtatványok és irodai költségek 2,034 45	9,466 45		
Dări — Adók:			
directă — egyenes	3,293 53		
10% după interese de depuneri — 10% betéti kamatokért	2,427 90	5,721 43	
Amortisări — Leirások:			
din prețul casei institutului — az intézeti ház árából	1,000—		
din mobilier — leltárból	56 81		
din escompt — leszámítolásból	288 50	1,345 31	
Dubioase — Kétes követelések	1,185—		
Profit curat — Tiszta nyereség	18,184 40		
	67,223 62		67,223 62

B.-Huedin, 31 Decembre 1903.

67,223 62

67,223 62

Iuliu Poruțiu m. p., dir. exec.

Constantin Căciulă m. p., contabil.

Mihaiu Mărincaș m. p., cassar.

Membrii în direcțiune:

Ioan Pop m. p., presid.

Iuliu Poruțiu m. p.

Ioan Gall m. p.

Stefan Pop m. p.

Luca Lung m. p.

Conturile de mai sus examinându-le le-am aflat întru toate corespunzătoare registrelor de contabilitate și exacte.

Membrii în comisiunea de reviziune:

Nr 34. [1—]

B. S. Podoabă m. p., pres. Dr. Simion Tămaș m. p. Simion Mărincaș m. p. Florian Petran m. p. George Faragó m. p.